

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله علیها)

شهرستان خوی

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

جایگاه الگوی مصرف در اقتصاد مقاومتی

استاد راهنما

آقای دکتر سید تقی کبیری

استادداور

دکتر کریم علی محمدی

پژوهشگر

مریم جعفرپور

تابستان ۱۳۹۳

تحمیدیه:

حمد و سپاس خدایی را سزاست که جهان را آفرید و هر موجودی را به سوی کمالش هدایت نمود. درود فراوان بر روان پاک خاتم الانبیاء (ص) و تحیت وافر بر اهل بیت عصمت و طهارت رهبران مقدس الهی که با اجراء حدود و سنن الهی بشریت را از انحطاط و سقوط نجات دادند.

تقدیریه:

با سپاس و قدردانی از فداکاری‌های برترین و مهربان‌ترین و زیباترین مخلوق عالم، مادر عزیزم که با صبر و شکیبایی گذشت، این ایام را تحمل نموده و همواره دعایش بدرقه‌ی راهم بود. هم چنین با تقدیر و تشکر از زحمات استاد گرانقدر جناب آقای دکتر کبیری که راهنمای بنده در تدوین پایان نامه بودند و سپاس‌گزاری از سخت کوشی‌های بی‌نظیر و خالصانه‌ی مدیریت محترم سرکار خانم رجائیان و نیز معاونت محترم پژوهشی سرکار خانم شهبازی که در نگارش پایان نامه بنده را یاری کردند. با آرزوی توفیق و سرفرازی روز افزون برای تمامی این عزیزان.

تقدیم به:

پیش‌گاه بزرگ مظلوم زمان، حضرت ولی عصر (عج)، به او که چشمان اشکبار شیفتگان
بر دروازه هر سحر و بر تابش هر نور، چهره تابناک و طلوع روشن وصالش را به انتظار
ایستاده‌اند و نیز بر نایب بر حقش، امیر قافله سالار صبر و بصیرت حضرت امام خامنه‌ای (مد
ظله العالی) که با طرح شعار بی‌بدیل و بی‌سابقه «اقتصاد مقاومتی» منتظران ظهورش را به
تکاپ واداشت.

چکیده:

اقتصاد از مهم‌ترین عوامل توسعه هر کشوری است که شکوفایی اقتصادی هم زمینه‌ساز پیشرفت آن کشور در تمامی ابعاد است. با توجه به پیدایش ضعف و نارسایی در اقتصاد کشور ایران، به خاطر تحریم‌های غیر قانونی استکبار، مسأله اقتصاد مقاومتی ضرورت پیدا کرد. اقتصادی که همراه با رشد و عدالت و رفاه و پیشرفت باشد و تحقق چنین اقتصادی نیازمند آن است که الگوی مصرف فعلی ایران به سمت الگوی مصرف اسلامی حرکت کنند و منطبق با معیارهای آن باشد؛ و هم چنین اقتصاد مقاومتی دارای شاخصه‌هایی نظیر حمایت از تولید ملی، مقابله با تحریم‌ها، ... و نیز دارای اهدافی از جمله ایجاد دولت عاری از فساد، تحقق عدالت اجتماعی و برابری و غیره می‌باشد. از طرف دیگر الگوی مصرف با اقتصاد مقاومتی پیوندی متقابل دارند که مدیریت مصرف، مصرف کالاهای داخلی، پرهیز از تجمل و اسراف و قناعت زمینه‌ساز آن هستند. برای اقتصاد مقاومتی راه کارهایی چون طرد فرهنگ مصرف و اسراف و زیاده‌روی، ترویج الگوی مصرف مناسب در کشور، نهادینه‌سازی فرهنگ کار و تلاش که پژوهشگر، این مسأله را با روش توصیفی و تحلیلی و گردآوری کتابخانه استفاده نموده که در این پژوهش به این بحث پرداخته شد که الگوی مصرف چه جایگاهی در تحقق اقتصاد مقاومتی دارد که می‌توان گفت تنها راه رسیدن به اقتصاد مقاومتی در کوتاه مدت همان اصلاح الگوی مصرف در قالب الگوی مصرف اسلامی می‌باشد.

کلید واژه‌ها:

اقتصاد، اقتصاد مقاومتی، الگوی مصرف، مصرف

منابع و مأخذ:

۱. قرآن کریم، ترجمه محمد مهدی فولادوند، اول، دارالقرآن الکریم، ۱۴۱۵ق
۲. نهج البلاغه (صبحی صالح)، ترجمه دشتی، اول، تهران، ۱۳۷۵ش
۳. نهج البلاغه، سیدجعفر شهیدی، چهارم، آموزش انقلاب اسلامی، تهران، ۱۳۷۵ش
۴. صحیفه‌ی سجادیه، ترجمه الهی قمشه‌ای، اول، پیام مقدس، قم، ۱۳۸۷ش
۵. ابن منظور، محمدبن مکرم، لسان العرب، سوم، بیروت، دارالکتب العلمیه، ۱۴۶۶ق
۶. انوری، حسن، فرهنگ فشرده‌ی سخن، دوم، نشر سخن، تهران، ۱۳۸۲ش
۷. اسحاقی، حسین، مبانی و راهبردهای جهاد اقتصادی، چاپ اول، هاجر، ۱۳۹۰ش
۸. اخوان کاملی، بهرام، عدالت در اندیشه‌های سیاسی اسلام، دوم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲
۹. ایروانی، جواد، الگوی مصرف در آموزه‌های اسلامی، چاپ دوم، مشهد، ناشر دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ۱۳۸۸
۱۰. اخوی، احمد، اقتصاد کلان، چاپ پنجم، تهران، شرکت چاپ و نشر بازگانی، ۱۳۸۰
۱۱. اخوی، احمد، مبانی علم اقتصاد، پنجم، بازگانی، تهران، ۱۳۸۰ش
۱۲. اقتصاد و عرصه اقتصادی از نگاه رهبری، دوم، قدر ولایت، تهران، ۱۳۹۱ش
۱۳. اعضای موسسه حزب جمهوری اسلامی ایران، مواضع ما، دوم، روزنامه جمهوری اسلامی، تهران، ۱۳۸۷
۱۴. جبران، مسعود، الرائد، فرهنگ الفبایی، ج ۱، چاپ چهارم، مترجم رضا افرایی نژاد، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۳

۱۵. جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه، اول، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم، ۱۳۸۹ش
۱۶. جوادی آملی، عبدالله، تفسیر موضوعی قرآن، اسراء، بی تا
۱۷. حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، اول، آل بیت، قم، ۱۴۰۹ق
۱۸. حرانی، ابومحمد حسن شعبه، تحف العقول، ترجمه علی اکبر غفاری، کتاب فروشی اسلامیة، تهران، ۱۴۰۰
۱۹. حسینی دشتی، سید مصطفی، معارف و معاریف، اول، تهران، ۱۳۸۵
۲۰. حسین زاده، سید علی، حاجی ده آبادی محمد، بررسی مسائل تربیتی جوانان در روایات، سوم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران، بی تا
۲۱. حسینی لیلابی، سید ابراهیم، آمال الواعظین، اول، قم، ۱۳۸۹ش
۲۲. حیات طیب، گزیده بیانات مقام معظم رهبری در حرم مطهر امام رضا (ع)، معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی موسسه فرهنگی قدس، ۱۳۹۰ق
۲۳. خلیلیان، محمدجمال، شاخص‌های توسعه اقتصادی از دیدگاه اسلام، دوم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم، ۱۳۹۰ش
۲۴. خرمشاهی، بهاءالدین، دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی، سوم، بوستان، ۱۳۸۹ش
۲۵. دهخدا، علی اکبر، لغتنامه دهخدا، اول، موسسه لغت نامه دهخدا، تهران، ۱۳۷۳ش
۲۶. دیباجی، احمد، فرهنگ تولید و مصرف در اسلام، اول، کوثر، قم، ۱۳۸۹ش
۲۷. ذوالقدر، اسفندیار، روش‌های سیاست‌گذاری و فرهنگ‌سازی اصلاح‌الگوی مصرف، چاپ اول، قم، نشر مؤلف، ۱۳۸۸

۲۸. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن کریم، مترجم: سید غلامرضا

خسروی، ج ۱، چاپ سوم، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۸۵

۲۹. رشاد، علی اکبر، دانشنامه امام علی (ع)، اقتصاد، اول، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی،

تهران، ۱۳۸۰

۳۰. رحیم نوری، محمد، مبانی اخلاق، خورشید باران، ۱۳۸۷ش

۳۱. سلجوقی، خسرو، حوزه‌ی اصلاح الگوی مصرف، ش ۸۸۰۲۲۳۰۸۹۷، مقاله‌ی موجود در

سایت خبرگزاری فارس نیوز، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۸

۳۲. شریعتی، محمد امین، عبدالرسول پیمانی، نهج الفصاحه، اول، پرهیزگار، قم، ۱۳۸۵ش

۳۳. صدر، محمدباقر، اقتصادما، مترجم محمدکاظم موسوی، اسلامی، مشهد، ۱۳۴۸ش

۳۴. طوسی، خواجه نصیر الدین، اوصاف الاشراف، مترجم سید محمدعلی حیدری حسینی،

بضعه المختار، چاپ اسلامی

۳۵. طباطبایی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، مترجم محمدباقر موسوی همدانی، اسلامی،

قم، ۱۳۸۸ش

۳۶. طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، مطبوعات، بیروت، ۱۳۷۶ش

۳۷. عمید، محمد، فرهنگ عمید، سی ام، امیر کبیر، تهران، ۱۳۸۳ش

۳۸. عطافر، عل، فرهنگ سازمانی و نحوه‌ی ایجاد تحول در آن، مجموعه مقالات سمینار تکامل

فرهنگ کار، ج اول، وزارت کار و امور اجتماعی

۳۹. غزالی، محمد، کیمیای سعادت، محقق حسین خدیوچم، چهاردهم، علمی و فرهنگی،

تهران، ۱۳۸۷ش

۴۰. غدیری، مجتبی، دانشگاه کارآفرین: مدیریت دانش و توسعه صنعتی دانشگاه آزاد اسلامی،

۱۳۸۵

۴۱. فیض کاشانی، محمد، سلوک فیض (الحقایق)، ترجمه هنا جلیلی، اول، مستجار، ۱۳۸۹ش

۴۲. فیوضات، ابراهیم، نقش تشکل های صنفی در تقویت فرهنگ کار، هفته نامه آتیه، ش ۵۴۹،

۱۳۸۴ش

۴۳. قزل سفلی، طاهره، اخلاق مصرف در آموزه های اسلام، اول، نوروزی، تهران، ۱۳۹۰ش

۴۴. قیم، عبدالنبی، فرهنگ معاصر (عربی - فارسی)، فرهنگ معاصر، تهران، ۱۳۸۵ش

۴۵. کلینی، یعقوب، اصول کافی، پنجم، اسوه، قم، ۱۳۸۶ش

۴۶. کلانتری، علی اکبر، الگوی مصرف برگزیده اسلام، ششم، تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۸۹ش

۴۷. کارگروه الگوی مصرف و مدیریت بر درآمدها و هزینه ها، پیش نویس برنامه راهبردی

اصلاح الگوی مصرف، وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۸۸ ش

۴۸. مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، سوم، دارالحیاه العربی، بیروت، ۱۴۰۳ق

۴۹. مدرسی، محمدباقر، نظام مالی در اسلام، حق بین، قم، ۱۳۸۱ش

۵۰. منتظر ظهور، محمود، اقتصاد خرد و کلان، دانشگاه تهران، ۱۳۷۶ش

۵۱. معین، محمد، فرهنگ معین، دوم، نامن، تهران، ۱۳۸۶ش

۵۲. مطهری، مرتضی، ده گفتار، صدرا، قم، بی تا

۵۳. موسی پور، میثم، کرامتی، محمدتقی، منشور دولت اسلامی، چهارم، همای غدیر، قم،

۱۳۸۴ش

۵۴. مریدی، سیاوش، علیرضا نوروزی، فرهنگ اقتصادی، اول، موسسه کتاب پیشبرد و

انتشارات نگاه، تهران، ۱۳۷۳

۵۵. نوری، حسین، مستدرک الوسایل، اول، موسسه آل بیت، ۱۴۰۸ق

۵۶. مصطفوی، حسن، التحقیق، ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۶۰ش

۵۷. نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، نشر دهقان، بی تا

۵۸. ویژه نامه تبلیغ، محرم فرهنگ مقاومت و مسیر پیش رو، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم،

ش ۱۶، ۱۴۳۴ق

۵۹. هاشمی رفسنجانی، علی اکبر، فرهنگ برگزیده قرآن، ج ۲، نشر کتاب، ۱۳۸۷ش

۶۰. هاشمی، سید مهدی، حمیده رضایی، گنجینه اصلاح الگوی مصرف، چهارم، قم، ۱۳۸۹ش

۶۱. هومن، محمد، فرهنگ لغات و اصطلاحات اقتصاد اسلامی، نشر وزارت برنامه و بودجه،

تهران، ۱۳۶۵ش

۶۲. Khamenei.ir

۶۳. Borhan/ nsite funstory

۶۴. Kheyzaran /on line .ir

۶۵. Rasekhoon.net

۶۶. پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله سید علی خامنه‌ای (مدظله

التعالی)، مؤسسه پژوهشی و فرهنگی انقلاب اسلامی